

Dosarul nr. 3ra-824/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițcaia

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, G. Dașchevici, A. Bostan

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Vladimir Grancear împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a admis acțiunea depusă de către Vladimir Grancear,

constată:

La 19 iunie 2020, Vladimir Grancear a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii a invocat că a activat în organele afacerilor interne până la 21 august 2009, moment când a dobândit dreptul de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 20 de ani.

Reclamantul a notat că cuantumul pensiei sale pentru vechimea în muncă calculată de angajator a constituit 50% din solda lunară.

Ulterior, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 i-a fost recalculată vechimea în muncă, ținându-se cont de avantajele pentru perioada ce a activat în Batalionul serviciului escortă și pază. Astfel, vechimea în muncă la momentul ieșirii la pensie constituie 37 de ani, fapt ce presupune că cuantumul pensiei urmează a fi de 75% din solda lunară.

Vladimir Grancear a menționat că din acest motiv s-a adresat Casei Teritoriale de Asistență Socială Buiucani cu cerere de recalculare a pensiei în baza certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției, însă, prin decizia nr. 93/2020/33254 din 17 aprilie 2020 cererea sa a fost respinsă.

Manifestându-și dezacordul cu decizia Casei Teritoriale de Asistență Socială Buiucani, a contestat-o la Casa Națională de Asigurări Sociale, însă, prin

răspunsul nr. G-1000/20 din 06 iunie 2020 ultima a refuzat admiterea cererii de recalculare a cuantumului pensiei.

Reclamantul a considerat decizia Casei Teritoriale de Asistență Socială Buiucani și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind neîntemeiate și nefondate, fiind pasibile anulării ca acte ilegale ce contravin prevederilor art. 48, art. 14, art. 49 și art. 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, precum și pct. 61, pct. 64, pct. 65, pct. 66, pct. 68 și pct. 72 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 19 iulie 2016.

Reclamantul Vladimir Grancear a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea deciziei Casei Teritoriale de Asistență Socială Buiucani nr. 93/2020/33254 din 27 aprilie 2020; anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1000/20 din 06 iunie 2020; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei sale, cu achitarea pensiei începând cu 21 august 2009 în cuantum de 75% din solda lunară, potrivit certificatului eliberat de către Direcția de Poliție Chișinău nr. 34/20-5685-164 din 14 februarie 2020, luându-se în calcul majorările și indexările ce au avut loc.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de către Vladimir Grancear.

S-a anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asistență Socială Buiucani privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr. 93/2020/33254 din 27 aprilie 2020 și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1000/20 din 06 iunie 2020.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei reclamantului Vladimir Grancear, începând cu 21 august 2009, în baza Confirmării eliberate de către Direcția de Poliție a municipiului Chișinău cu nr. 34/20-5685-164 din 14 februarie 2020, prin care se confirmă că în perioada de la 29 august 1991 până la 21 august 2009 urmează a fi luată în calcul cu înlesniri pentru o lună lucrată două luni vechime, cu stabilirea cuantumului pensiei de 75% din suma soldei, cu indexările ce au avut loc (f.d. 71, 74-82).

La 30 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 73). Conform avizului de recepție a corespondenței DS8000980887AS, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantului la 29 ianuarie 2021 (f.d. 84), iar apelul motivat a fost depus la 24 februarie 2021 (f.d. 86).

Astfel, instanța de recurs constată că la demararea căii de atac în ordine de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale a respectat termenul de atac instituit la art. 232 din Codul administrativ.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 108, 109-122).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că Vladimir Grancear a activat în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău în perioada 29 august 1991 – 21 august 2009, iar potrivit confirmării eliberate de către Inspectoratul General al Poliției al MAI din 14 februarie 2020 vechimea în muncă cu avantaje a lui

Vladimir Grancear la 21 august 2009 a constituit 37 de ani, 11 luni și 28 de zile (f.d. 57).

Instanțele inferioare au remarcat că aplicabilitatea Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și a ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 sunt determinate de angajator, care doar urma să fie reținute de către autoritatea pârâtă și, respectiv, ținând cont de recalcularea vechimii în muncă să recalculeze cuantumul pensiei reclamantului.

La 31 mai 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice recurs împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 124, 125).

La 23 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea Supremă de Justiție prin intermediul poștei electronice motivarea recursului împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 129, 130-134).

În motivarea recursului, în esență, a invocat că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis, dar nu provizoriu după cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne. Astfel, activitatea intimatului în Batalionul serviciului escortă și pază nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994.

La fel, recurenta a notat că instanțele inferioare au obligat-o să recalculeze cuantumul pensiei pentru vechime în muncă începând cu 21 august 2009, data stabilirii inițiale a pensiei lui Vladimir Grancear, deși, art. 61 din Legea nr. 1544/1993 prevede că recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Așa, dacă intimatul ipotetic ar avea dreptul la recalcularea pensiei în baza unor acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, adică în baza unei noi vechimi în muncă, respectiva recalculare este pasibilă efectuării doar pentru o perioadă precedentă de 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare.

La 02 august 2021, intimatul Vladimir Grancear, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a depus prin intermediul poștei electronice referință, prin care a solicitat declararea ca inadmisibil a recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 18 mai 2021 (f.d. 108). La 31 mai 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat (f.d. 125, 125). Potrivit avizului de recepție a corespondenței DS8001921206AS decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la 13 iulie 2021 (f.d. 127). Motivarea recursului a fost depusă la 23 iulie 2021 (f.d. 129).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurenta s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. În acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder

împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh